

Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych,

Wydział Fizyki, Uniwersytet Warszawski

Recenzja

Książka Pawła E. Tomaszewskiego „Powrót. Rzec o Janie Czochralskim” jest znakomitym przywróceniem i ożywieniem pamięci o prof. Janie Czochralskim, wspaniałym polskim uczonym, którego nazwisko jest znane na całym świecie. Jego najważniejsze odkrycie otrzymywania monokryształów poprzez zastosowanie zarodków do wyciągania z roztworu kryształów metali leży u podstaw technologii otrzymywania monokryształów krzemu, materiału na którym bazuje współczesna elektronika. Metoda ta powszechnie jest nazywana w literaturze światowej „metodą Czochralskiego” leży u podstaw naszej obecnej cywilizacji informatycznej. Nazwisko Czochralskiego, podobnie jak Kopernika, jest najbardziej cytowanym nazwiskiem polskiego uczonego w literaturze naukowej na świecie.

Przybliżenie czytelnikom postaci profesora i jego dramatycznych losów na tle burzliwej historii Europy i Polski (przypomnijmy, że życie uczonego zamyka się ,w latach 1885-1953) stanowi pozycję literaturową o wielkiej wartości. Autor książki prezentuje przebieg życia i kariery Czochralskiego, podając wiele faktów i okoliczności charakteryzujących złożoność warunków, w jakich działał ten wyjątkowy człowiek.

Książka jest świetnie napisana i znakomicie udokumentowana licznymi dokumentami, zdjęciami i dostępnymi świadectwami ludzi, którzy go znali. Wyłania się z niej postać prof. Jana Czochralskiego nie tylko jako znakomitego uczonego obdarzonego niezwykłą intuicją naukową, ale też jako człowieka, Europejczyka, o bardzo szerokich zainteresowaniach oraz jako patrioty Polaka.

Książka powinna być przetłumaczona na język angielski, tak by promować postać tego uczonego samouka wyrosłego na kulturze europejskiej i znanego obecnie w szerokich kręgach uczonych zajmujących się najnowszymi technologiami na świecie. Jednakże w przypadku tłumaczenia na angielski książka powinna być wzbogacona o liczne przypisy. Szereg nazwisk znanych polskim czytelnikom (jak np. Ludwik Solski) nie jest znanych czytelnikom z innych krajów.

Przetłumaczenie biografii Jana Czochralskiego i jej wydanie powinno być dokonane stosunkowo szybko. W sierpniu 2013 roku odbędzie się w Warszawie światowa konferencja poświęcona wzrostowi kryształów. W tym środowisku nazwisko Czochralskiego jest szczególnie dobrze znane. Pojawienie się jego anglojęzycznej biografii przy okazji 60 rocznicy jego śmierci i przy okazji wyżej wspomnianej konferencji byłoby cenną inicjatywą kierującą światło zarówno na przebieg kariery wybitnego Polaka oraz przypomnienie polskiego wkładu w naukę światową.

Książka P.Tomaszewskiego przedstawiająca syntetyczną biografię prof. J.Czochrańskiego leży w głównym nurcie moich zainteresowań naukowych, tak, że jestem jak najbardziej kompetentny do jej oceny. Uważam, że jest to pozycja znakomita mieszcząca się wśród najlepszych wydanych ostatnio pozycji.

Jednocześnie oświadczam, że nie istnieje żaden konflikt interesów w odniesieniu do recenzowanej pozycji wydawniczej.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'B...' with a long horizontal stroke extending to the right.